

Fælles præsentation af data fra arkiver, bibliote- ker og museer på Inter- nettet

Rapport fra arbejdsgruppen om ABM
standarder 2006

Hørings svar

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Høringssvar fra:	
• Ankiro	4
• ArBiMus	6
• Bibliografisk Råd	8
• Bibliotekerne i Sydøstjylland	9
• Dansk BiblioteksCenter	10
• Dansk Lokalbibliografisk Udvalg	33
• Det Kongelige Bibliotek	34
• DF's Forum for Registrering	35
• Fabita, Bibliotekarforbundets faggruppe for kataloger	36
• Gentofte Kommune	37
• Holbæk Museum	38
• IT - faggruppen	39
• IT - og Telestyrelsen	42
• Københavns Kommune, Bibliotekerne	44
• UNI•C	45
• Viborg Bibliotekerne, Viborg Stiftsmuseum, Lokalhistorisk Arkiv for Viborg Kommune og Lokalhistorisk netværk	47

Indledning

I sommeren 2006 indbød arbejdsgruppen for ABM standarder en række kolleger og fagfolk til at kommentere rapporten: **”Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet”** fra 2006. Rapporten er publiceret på adressen:
http://www.kulturarv.dk/tjenester/publikationer/emneopdelt/kulturarv-it/abm2006/abm-rapport_2006.pdf

Ved høringsfristens udløb d. 15. september 2006 var der indkommet 16 svar, som vi har samlet i den foreliggende rapport. Høringssvarene er listet alfabetisk efter institution eller organisation.

Med udgangspunkt i 2006 rapporten og under hensyntagen til de indkomne høringssvar har arbejdsgruppen efterfølgende færdiggjort et specifikationssæt: **”Specifikationer for fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på Internettet”**.

Specifikationssættet indeholder følgende:

- Specifikationer for fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet
- Fælles ABM indholds og transportformat (XML schema: DKABM)
- Profil for udveksling af ABM data (beskrivelse af den praktiske anvendelse af XML schemaet)
- Transport af ABM data
- Mapning af ARKIBAS 4 til DKABM
- Mapning af Daisy til DKABM
- Mapning af danMARC2 til DKABM
- Mapning af Regin til DKABM

Specifikationssættet kan downloades fra adressen:
www.bs.dk/standards/abm/

Høringsvar fra Ankiro

Rapporten beskæftiger sig mest med konvertering fra diverse standarder til DC-standarden. Det har jeg ikke mange kommentarer til, idet jeg ikke kender udvekslingsbehovet i detaljer. Jeg synes det er den rigtige vej at gå, at bruge DC-standarden, idet den er anvendt brugt meget og derfor også er fremtidssikret. Det, der er svært at sige, er om det kan indeholde alt det, den skal. Umiddelbart vil jeg tro dette, da den indeholder udvidelsesmuligheder.

Projektet Lex Dania under OIO og IT-ministeriet arbejder også med DC-standarden. Det bør overvejes, hvis dette ikke allerede er tilfældet, at ABM-samarbejdet og dette standardiseringsarbejde bliver koordineret.

Som jeg har forstået det, er det overordnede projekt at skabe en standard, hvor det er muligt at foretage søgninger, på tværs af flere institutioner. De enkelte institutioner, har hver deres søgning og søgemaskine, og i stedet for at crawle alle institutionerne, når man skal foretage en søgning på flere institutioner, bruges de enkelte institutioners søgemaskine og søgeresultatet sammenflettes. Samme standard giver samme præsentation og samme søgning.

I Ankiro har vi beskæftiget os meget med rankeret søgning, og jeg synes, at rankeringsmetodikken skal indarbejdes i den endelige standard for udveksling af søgninger?

Når søgningen spredes over flere institutioner, bliver der flere dokumenter og dermed flere resultater. Søgeresultatet kan grupperes, f.eks efter emne, for at give bedre overblik over søgeresultatet. Vores påstand er, at uden ranking bliver uoverskueligheden for stor.

Der rejser sig en række problemstillinger, når man rankere dokumenter. Hvordan sammenligner man rankinger fra forskellige søgemaskiner, hvilket jo er nødvendigt, når søgeresultaterne skal sammenflettes. Hos os vil en rankingvægt være sammensat af en matchvægt og en dokument-vigtighedsvægt (dvs. hvor vigtig er et givet dokument i forhold til de andre dokumenter i basen).

Dokument-vigtighedsvægten vil selvfølgelig ændre sig, når vi blander resultater fra flere servere, det samme dokument er mere vigtig, hvis der er få, end hvis der er mange. Matchvægten er konstant, men forskellige leverandører, kan beregne en matchvægt forskellig, afhængig af metode. Dette bør standardiseres.

Disse problemer i forhold til ranking, behøver ikke blive løst i høringsrapporten, men jeg synes, at man som minimum skal indføre en matchvægt og en dokumentvægt. Bruges boolsk logik, sættes vægtene til 1, svarende til 100 %.

Er relevansvægtning nødvendig? Ja, det mener vi og efterhånden mange, at den er. Det mulige resultatrum til søgninger er så stort, at det giver mening at relevanssortere søgeresultatet. Google har gjort det længe. Der bør være standarder på området?

Det er nok ikke muligt eller rimeligt at indføre vægtet logik i denne standardisering, men det er en problemstilling, der skal tages hul på, og som det er nødvendig at adressere før, at der kan gøres brug af denne standard til søgning på flere institutioner samtidig.

Ankiro
Steen Bøhm Andersen
sba@ankiro.dk

Høringsvar fra ArBiMus

ArBiMus Bestyrelse har diskuteret rapporten ”Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet”, og afgiver hermed, også på vegne af foreningerne Noks og Treks, et høringsvar.

Foreningen ArBiMus er dannet omkring søgebasen Arbimus.dk, som sømsøger i arkivers, bibliotekers og museers digitaliserede registreringer vedrørende lokalhistorie. Arbimus.dk præsenterer institutionernes registreringer, så der skabes sammenhæng mellem de forskellige materialetyper: Arkivalier, artikler, avisclip, billeder, bøger, museumsgenstande m.v., og det er første gang i Danmark der i et ABM-samarbejde kan søges på tværs af regioner.

Arbimus.dk er en allerede etableret, funktionel og udviklingsklar standardiseret søgedatabase, og er derfor et oplagt udgangspunkt og platform til de i rapporten beskrevne muligheder for en afprøvning og afklaring af muligheder og perspektiver for ABM søgning på nationalt plan. Arbimus Bestyrelse vil stille sig meget positive overfor henvendelser om samarbejde, og deltagelse i et projekt, omkring afprøvning af en fælles national ABM søgning. Et sådant samarbejde vil også kunne drage nytte af Arbimus allerede lange erfaringer ud i mapning, samarbejde og fremadrettede udviklingsidéer på området.

Arbimus stiller sig generelt til rådighed for ABM-arbejdsgruppen og/eller andre centrale initiativer i et eventuelt videre arbejde og erfaringsudveksling omkring standardisering af data.

Mapning

Generelt kan vi tilslutte os den forslåede mapning for Regin, Arkibas4 og danMARC2. Vi vil arbejde hen imod at implementere forbedringer og ændringer i Arbimus.dk.

Generelt har vi har følgende kommentarer:

De administrative felter er en væsentlig forbedring.

Regin

Grundideen med det fulde dataudtræk er vi enige i. Forslaget giver mulighed for differentieret søgning i alle typer museumsmaterialer. I Arbimus valgte vi at fokusere på genstande samlet. Det vil være en klar gevinst at kunne skelne de forskellige typer, så de kan søges med lignende materiale på andre institutioner. Ud fra en ”ABM-bruger” betragtning er det centrale genstanden, ikke museumssagen, og man kunne overveje om den, som søgemulighed, skal være forbeholdt Museernes Samlinger. Alternativt kunne man i ABM-præsentationen lave en mulighed for at gå fra genstand til sag.

Arkibas4

Der er sket en vis udvikling af ARKIBAS 4 siden det første mappingsforslag blev udarbejdet. Man kunne overveje at parallelisere udtrækkene fra ARKIBAS med dem fra Regin, således at de forskellige arkivmaterialer, der har egne tabeller i systemet, også fik forskellige skemaer i udtrækkene, altså A-fonds, fotos, film etc. hver for sig. Det vil give klarere og mere konsistente arkivudtræk og bedre samsøgningsmuligheder.

danMARC2

I Arbimus valgte vi dataudtræk fra danMARC2 efter, hvad der var nødvendigt for at præsentere biblioteksdata i samspil med de andre datatyper. Vores format passer i princippet til det simple (enkle) format i ABM-rapporten.

Vores erfaring er i øvrigt, at det ikke er nok, at bruge danMARC2 formatet. I virkeligheden opererer bibliotekssystemerne med nogle gamle koder i deres poster. Det kan give u hensigtsmæssigt datatab. I Arbimus var vi nødt til efterfølgende at få tilføjet enkelte gamle koder.

Opsummerende er Arbimus i hovedtræk enige i den foreslåede mapning. Administrationsfelterne løser en række problemer. Desuden har vi nogle overvejelser omkring/forslag til konkrete ændringer i de enkelte mapninger, som vi gerne gå i en nærmere dialog omkring.

Med disse bemærkninger vil vi slutte af med at udtrykke vores tilfredshed med rapporten og interessenternes mulighed for at give deres mening til kende i høringsfasen.

På Arbimus vegne

Pernille Schaltz, Formand
Det nordjyske Landsbibliotek

Høringssvar fra Bibliografisk Råd

Bibliografisk Råd har indsamlet kommentarer fra sine medlemmer og Forretningsudvalget for Bibliografisk Råd har på denne baggrund udarbejdet dette høringssvar.

Bibliografisk Råd ser en stor værdi i at etablere et fundament for udveksling og fælles præsentation af data fra de tre sektorer. Vi anser rapporten som et væsentligt bidrag hertil og vil generelt rose det store og grundige arbejde der dokumenteres i rapporten.

En del af de beslutninger der er truffet med hensyn til det fælles format og mapning fra de sektorspecifikke databaser/formater bør nok afprøves før formatet og mapningerne falder helt på plads. Bibliografisk Råd har diskuteret hensigtsmæssigheden af forskellige beslutninger, f.eks. at flerbindsværker/hovedposter behandles som collections. Sådanne lidt kontroversielle beslutninger bør nok afprøves i praksis i forhold til søgning og præsentation.

For at sikre den optimale anvendelighed af format og mapninger foreslår Bibliografisk Råd at arbejdsgruppen om ABM-standarder afpudser og færdiggør skemaerne, men at de så ligger fast. Der skal tages stilling til eventuel videreudvikling af formatet, herunder udvikling af eventuelle sektorspecifikke profiler, fx på biblioteksområdet.

For Bibliografisk Råd

Bibliografisk konsulent
Erik Thorlund Jepsen
Biblioteksstyrelsen
Nyhavn 31 E
1051 København K
Tlf. 33 73 33 50
etj@bd.dk

Høringssvar fra bibliotekerne i Sydøstjylland (Vejles betjeningsområde)

Vejle Bibliotek har på vegne af bibliotekerne i betjeningsområdet taget initiativ til dette fælles høringssvar.

Temaet har været drøftet og svaret rundsendt. Bibliotekerne i området står bag dette høringssvar.

Det lokalhistoriske emne har for bibliotekerne i området gennem tiderne haft en høj prioritering, hvilket senest fremgik af forrige års initiativ på det lokalbibliografiske område.

Rapportens anbefalinger, som kan medføre en mulighed for at tilbyde borgerne en nem adgang til registreringerne af denne del af kulturarven, mener vi, danner et godt fundament for det lokale arbejde med formidlingen af lokalhistorien.

Den del af kulturarven, der indsamles, registreres og formidles via ABM-institutionerne er en væsentlig del af den nationale kulturarv og et redskab (en standard) der sikrer, at oplysningerne nemt kan findes. Det vil betyde en landvinding for formidlingsarbejdet.

Samtidig er vi helt enige i, at en sådan fælles adgang til registreringerne skal være helt ajour og skal kunne etableres så ”sømløst” som muligt, således at dobbeltarbejde undgås.

Det synes vi den foreslåede løsning imødekommer.

Vi vil tillige benytte lejligheden til at gøre opmærksom på, at det sømløse også skal være målet i samlingen af lokalbibliografiske registreringer uanset ophav, et folkebibliotek eller DBC. Ikke alle registreringer fra folkebibliotekerne bliver overført til DanBib!

Sammenlægningen af kommunerne kan være anledningen til at indsamling og registrering kommer i fokus lokalt, og nye aftaler kan komme i stand mellem arkiver og biblioteker. Også derfor er den videre proces vigtig.

Med disse bemærkninger vil vi slutte af med at udtrykke vores tilfredshed med rapporten og bibliotekernes mulighed for at give deres mening til kende i denne høringsfase. Vi håber meget, at arbejdet med en fælles præsentation vil medføre en øget interesse og indsats på området i hele landet.

På vegne af bibliotekerne i Vejle Biblioteks betjeningsområde.

Lone Knakkegaard
Bibliotekschef
Vejle Bibliotek

Høringssvar fra Dansk BiblioteksCenter

Dansk BiblioteksCenter varetager registrering af den danske nationalbibliografi samt supplerende registreringer af hensyn til bibliotekssektoren. En stigende del af disse registreringer omfatter internetdokumenter. Dansk BiblioteksCenter varetager tillige vedligeholdelse og publicering af den danske fælleskatalog for folke- og forskningsbiblioteker, DanBib, samt den offentlige indgang, bibliotek.dk, til at se og bestille titler i disse biblioteker. Dansk BiblioteksCenter har derfor med stor interesse læst rapporten. Vores kommentarer fremgår af vedlagte notat.

Venlig hilsen

Susanne Thorborg og Tommy Schomacker

1. Anbefalelsesværdige pointer fra rapporten

- Vi er enige i formålet for ABM-formatet er søgning og præsentation i forhold til målgruppen almenheden.
- Vi ser ikke noget problem i at der vil være et vist informationstab ved konvertering til ABM-format, formålet taget i betragtning. I forbindelse med bibliografiske data findes i forvejen bredt anvendte formater der tilgodeser de faglige brugeres behov for detaljerigdom i forbindelse med søgning, præsentation og dataudveksling, fx danMARC2 med rammeformatet MarcXchange.
- Vi er enige i at det er en fordel hvis man via data i ABM-formatet giver mulighed for at komme videre til den oprindelige kilde (via kilde- og identifikatoroplysninger). Dette kan understøttes af både DanBib (netpunkt) og bibliotek.dk. Vi savner dog en specificering af hvordan man forestiller sig at gøre det konkret i formatet – jf vores kommentar til DC.Identifier/AC.Identifier
- Vi bifalder anvendelsen af xml som rammeformat og fælles XML Schemas til beskrivelse og validering af data i ABM-format, baseret på og videreudbygget i forhold til Dublin Core.
- Anbefalingen af SRU til søgning og OAI-PMH til høstning er vi enige i. Men vi anbefaler samtidig at der ikke laves begrænsninger i formatet (fx i XML Schemas) i forhold til eventuelle alternative eller nye standarder for transport, se afsnit 4

2. Format

- Vi kan tilslutte os at formatoversigten (rapportens s. 22-26) kun omfatter et udvalg af de dataelementer der er defineret i de tilhørende XML Schemas – nemlig de elementer der

anses for relevante ved udveksling af ABM-data. Vi har ingen umiddelbare indvendinger mod det udvalg der er foretaget, men vil dog gøre opmærksom på at en række af de elementer der er markeret som ”Anvendes ikke for nuværende...” i dag anvendes af DBC ved registrering af netpublikationer i Dublin Core. Vi vil derfor anse disse elementer for at være relevante i forbindelse med udveksling af DC-formaterede data inden for bibliotekssektoren, og vil opfordre til, at der i forlængelse af ABM-formatet fastlægges en profil der dækker bibliotekssektorens mere specifikke behov. En liste over DBC's nuværende og forventede brug af DC/AC ud over ABM-formatet kan ses som bilag 1.

- Dumb-down-princippet skal fremhæves og forklares da det netop er meget vigtigt i forbindelse med dataudveksling/-brug på tværs af sektorer. Her følger en oversættelse af definition af dumb-down-princippet fra DC-brugerhåndbogen:
(<http://dublincore.org/documents/usageguide/qualifiers.shtml>). Der vil være situationer hvor en agent eller klient møder DCMES1-beskrivelser som bruger ukendte kvalifikatorer, udviklet af brugere til at imødekomme specialiserede lokale eller domænespecifikke behov. Den nyttige fortolkning af sådan en DCMES [Dublin Core metadata-elementsættet]-beskrivelse vil afhænge af en applikations evne til at ignorere ukendte kvalifikatorer og falde tilbage på den bredere mening som elementet i dets ukvalificerede form har. Princippet for kvalificering af Dublin Core-elementer, populært kendt som "dumb-down-princippet", er at en klient skal være i stand til at ignorere en hvilken som helst kvalifikator og bruge informationen som om den var ukvalificeret. Skønt dette kan resultere i tab af specificitet, bør den resterende betydning af elementet (uden kvalifikatoren) fortsat være korrekt og anvendelig. Yderligere oplysninger om håndtering af dumb-down-princippet findes i "DCMI abstract model"
(<http://dublincore.org/documents/abstract-model/index.shtml#sect-5>).
- Vi bifalder brugen af schemes til vokabularer. Vi anbefaler derudover at der udarbejdes et vokabular til materialetyper (DC.Format) – gerne baseret på den tekst (de materialebetegnelser) der anvendes i bibliotek.dk (oversættelse af primært danMARC2-felterne 009 *a og *g og 008 *t – ofte i kombination, fx 'Bog' der består af 009 *a a *g xx og 008 *t m eller s). Som en alternativ – men ringere – mulighed anbefaler vi at der anvendes udfoldning af koderne til klartekst som defineret i praksisregler for søgeveje:
<http://www.bs.dk/publikationer/andre/praksisregler/html/chapter06.htm>

- Der mangler schemes for visse standardnumre, fx ISBN og DOI, svarende til hvad der findes i DC/AC (Dansk udvekslingsformat for metadata, <http://www.bs.dk/publikationer/andre/dcac/index.htm>)

Udover disse kommentarer af mere generel art har vi følgende bemærkninger til enkelte elementer i det foreslåede ABM-format:

- Ad DC.Type Collection eller Item:
I relation til udveksling af bibliografiske data ser vi flere problemer i forbindelse med den foreslåede niveaupdeling i et collection- og et item-niveau:
 - Vi anbefaler at bibliografiske ABM-data som hovedregel udveksles som bindposter og ikke hovedposter. Bindposterne skal i givet fald suppleres med oplysninger fra hovedposten.
 - DC.relation kan stadig anvendes til at angive sammenhængen mellem de udleverede bindposter og hovedposten (isPartOf). En anden type relation nemlig "er del af" – er dog i brug i Danbib/bibliotek.dk til dele af hjemmesider.
 - Vi mener endvidere at benævnelsen "Collection" i type-elementet som betegnelse for hovedpost i sig selv er problematisk: Collection Description-Arbejdsgruppen under Dublin Core-initiativet (<http://dublincore.org/groups/collections/>) opererer med Collection som et ret abstrakt begreb. Vi er dog ikke stødt på eksempler på brug af begrebet til at betegne hovedposter.
 - Vi foreslår i stedet at format-elementet hvor antal bind/genstande mm. anføres også bruges til at anføre at der er tale om et flerbindsværk.
- Ad DC.Date: Date-elementet bruges med qualifier "issued" i Danbib af DBC til angivelse af udgivelsesår.
- Ad DC.Creator: Har museerne overvejet at bruge DC.Publisher i stedet for DC.Creator i tilfælde hvor der ikke er tale om et reelt ophav? Hvis DC.Creator bruges til både ophav til samlinger og fx enkelte kunstværker i samlinger, bør disse niveauer måske adskilles?
- Ad DC-Language: Det undrer os at det udelukkende er biblioteksområdet der anvender dette element.
- Adgangs begrænsninger er pt. anført i noten i DBC's DC-baserede poster. Vi regner med at bruge rights-elementet.

3. Mapning

I relation til mapning har vi kun forholdt os til mapningen fra danMARC2 til ABM, dvs. bilag E.

- Vi mener overordnet set at det inden for rammerne af formålet med ABM-formatet ikke giver mening at skelne mellem et fuldt og et simpelt format.
- Vi har i bilag 2 givet nogle eksempler på hvilke dataelementer i danMARC2-poster, der vil være omfattet af mapning på henholdsvis simpelt og fuldstændigt niveau – således som det er angivet i bilag E i rapporten. Ud fra disse eksempler vil vi umiddelbart vurdere at det simple niveau som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt. Med bl.a. henvisning til de mangler vi peger på i det følgende, mener vi dog at der er behov for en ny, og mere gennearbejdet, mapning før vi kan tage endelig stilling til om niveauet er det rigtige. NB! Set alene ud fra bibliotekssektoren kan der derudover være et behov for en mere detaljeret mapning, end den der beskrives i relation til ABM-samarbejdet – gerne med udgangspunkt i eksempler og erfaringer fra praktisk anvendelse. I givet fald bør denne betragtes som en sektorspecifik udvidelse og forskellen i mellem de to niveauer bør præciseres.
- En generel mangel ved mapningen i bilag E er at der mangler en afklaring af hvordan danMARC2 data skal konverteres til ABM-format når der potentielt er data fra flere felter og delfelter der kan formateres i det samme element i ABM-formatet (fx DC.Title). Skal disse oplysninger formateres i ét element? Skal det i så fald angives at det stammer fra forskellige felter/delfelter (fx med skilletegn)? Eller skal de formateres i hvert deres element (gentagelse af det samme element)? (Se eksempler i bilag 2).
- Nogle data giver ikke megen mening uden angivelse af scheme (se fx eksempel 2 i bilag 2 felt 082).
- Vi mener også at det er et problem at udlevere kodede data, fx materialetype, der kun giver mening i biblioteksverdenen og i forbindelse med MARC-format (se eksemplerne i bilag 2) – jf. forslaget om udarbejdelse af et fast vokabular (scheme) for materialetyper.

Udover disse generelle indvendinger, har vi følgende kommentarer til specifikke dele af mapningen:

- AC.Identifier: i forhold til DanBib og bibliotek.dk er der behov for at hente data fra 001 *b ud over data fra 001 *a for at kunne sikre entydig identifikation af en post.
- AC.Source for registrende identitet. Værdien ”DanBib” er for upræcis idet der kan indgå data fra mange kilder i DanBib.

- DC.Identifier/AC.Identifier: hvad skal bruges til at linke til den fulde post i fx bibliotek.dk eller DanBib (netpunkt), og hvordan skal det formateres?
 - Skal der fra udbyderens side laves et link i et eller andet element? fx:
<http://bibliotek.dk/linkme.php?ccl=lid%3D26234263+og+lok%3D870970>
 - Skal aftageren af data selv kunne stykke det sammen af data fra forskellige elementer?
- dkdcplus.xsd: der mangler elementet <dkdcplus:rankvalue> som lovet til projektet Mit Bibliotek til brug i deres service 'Andre der har lånt' [Er tidligere foreslået og tilføjet til XML Schemaet: <xs:element name="rankvalue" substitutionGroup="dc:any"/>].

4. XML Schemas

Vi mener at der er fejl i flere af URL'erne til de XML Schemas der er nævnt på side 26.

Det drejer sig om:

dc.xsd (<http://purl.org/dc/elements/1.1/dc.xsd>).

Der omdirigeres til:

<http://dublincore.org/2003/03/24/dces#dc.xsd>.

Skal URL'en i stedet være:

<http://dublincore.org/schemas/xmls/simpledc20021212.xsd> ? -

eller

<http://dublincore.org/schemas/xmls/qdc/2006/01/06/dc.xsd>

(qualified)?

dcterms.xsd (<http://purl.org/dc/terms/dcterms.xsd>)

Der omdirigeres til:

<http://dublincore.org/2005/06/13/dcq#dcterms.xsd>

Skal URL'en i stedet være

<http://dublincore.org/schemas/xmls/qdc/2006/01/06/dcterms.xsd>

?

dcmitype.xsd (<http://purl.org/dc/dcmitype/dcmitype.xsd>)

Der omdirigeres til:

<http://dublincore.org/2003/12/08/dctype#dcmitype.xsd>

Skal URL'en i stedet være

<http://dublincore.org/schemas/xmls/qdc/2006/01/06/dcmitype.xsd>

?

ISO639-2.xsd

(<http://www.ddb.ds/standards/xmetadiss/ISO639-2.xsd>) Fejl i

URL: "Kan ikke finde internetserver eller proxyserver"

Root-element: kun ved anvendelsen af et transportformat der i sig selv indeholder indpakning af de enkelte poster, kan man formatere flere poster end én (fx SRU eller OAI-PMH). Hvis man ønsker at aflevere et 'rent' ABM-format eller at anvende et transportformat der ikke i sig selv indeholder indpakning af de enkelte poster,

vil det med de nuværende XML Schemas kun være muligt at formatere én post i hvert xml-dokument. Vi anbefaler derfor at man tilføjer muligheden for at formatere flere poster ad gangen ved brugen af følgende elementer [Er tidligere foreslået og udkast til schema er udarbejdet af Index Data. Se bilag 2. Vil også være relevant i forbindelse med bibliotek.dk Værkvisning som webservice (i SRU-indpakning)], fx:

```
<collection>
    <metadata>
        ...
    </metadata>
</collection>
```

Det er pt. ikke muligt at angive via xsi:type at <dc:identifiser> indeholder standardnumre som fx ISBN og ISSN.

5. Spørgsmål og forslag

- Hvis det bliver aktuelt at konvertere fra danMARC2-poster i MarcXchange til ABM-format, foreslår vi at der udarbejdes et xslt-stylesheet. Dette stylesheet vil kunne genbruges af alle der ønsker at foretage konvertering fra MarcXchange.
- Hvis vi gerne vil have tilføjet nye schemes til ABM-formatet (fx vil vi have behov for at anvende faustnummer), hvordan gør vi det?
 - et lokalt XML Schema der importerer dkabm.xsd
 - tilføjelse til et af de eksisterende XML Schemas

Bilag 1: DBC's nuværende eller forventede brug af DC/AC

DC.Date

DC.Date.Issued er i brug i Danbib

DC.Collection

Se kommentarer i Format-afsnittet

DC.Identifiser

Mange standardiserede numre kan være relevante som identifikator-type, se kommentarer i Format-afsnittet

DC.Relation

Yderligere relationstyper er i brug / forventes taget i brug i Danbib i forbindelse med registrering af dynamiske ressourcer, fx. hjemmesider:

DC.Relation.HasPart

DC.Relation.IsReferencedBy

DC.Relation.References

DC.Relation.HasFormat

DC.Coverage

Udtrykkes som dbc-emneord. Pt. uden de specielle delfelter som udtrykker tid /sted

DC.Rights

Tages snarest i brug til begrænsninger i adgangen, herunder fx. pris
Den anbefalede kodning i 008n, vil blive håndteret i DC.Rights

AC.Scope

Bruges af DBC med et scheme til angivelse af katalogkode

AC.Handling

AC.Handling.Name forventes taget i brug af DBC til katalogisator-
initialer

AC.Handling.Date bruges af DBC til dato for postoprettelse
(001d) og 512-note om registreringstidspunkt

Bilag 2: Eksempler

Gul er med i det simple format

Grøn er ekstra oplysninger i det fulde format

Eksempel 1: MARC-format

```
001 00 *a 25635744 *b 870970 *c 20060510011636 *d 20050214 *f a *t FAUST
004 00 *r n *a e
008 00 *t m *u r *a 2005 *z 2006 *b dk *j f *l dan *v 0
009 00 *a a *g xx
010 00 *a D955218801
017 00 *a 25133862
021 00 *a 87-7714-720-0 *c hf. *d kr. 129,95
032 00 *a DBF200619 *x SFD200619 *x DAT200532 *a DBF *x SFD *x DAT *x SFDO200619
041 00 *a dan *c eng
100 00 *0 *a Hosseini *h Khaled
241 00 *a The kite runner
245 00 *a Drageløberen *e Khaled Hosseini *f oversat fra amerikansk af Alis Friis
Caspersen
250 00 *a 3. danske udgave *b 3. udgave *x 4. oplag
260 00 *a Kbh. *b Cicero *c 2006 *k tr. i udl.
300 00 *a 258 sider
504 00 *a Amir er rig, Hassan er fattig, og deres venskab bliver afbrudt af en onskabs-
fuld forbrydelse. Krigen i Afghanistan sender Amir og hans familie til USA, hvor han - i
det meget anderledes samfund - plages af skyld. Først alt for sent får han sonet
520 00 *a Tidligere: 3. udgave. 2005. - Bogklubudgave i.e. 2. udgave. Kbh. : Gyldendals
Bogklub, 2004. - 1. udgave. 2004
521 00 *a [1. oplag] *c 2005
521 00 *a 2. oplag *c 2005
521 00 *a 3. oplag *c 2005
521 00 *b 4. oplag *c 2006
652 00 *n 83.8 *z 26
652 00 *o sk
666 00 *0 *s indvandrere
666 00 *0 *s drenge
666 00 *0 *s mænd
666 00 *0 *s venskab
666 00 *0 *s kultursammenstød
666 00 *0 *s borgerkrige
666 00 *0 *q USA
666 00 *0 *q Afghanistan
666 00 *0 *i 1980-1989
666 00 *0 *i 1990-1999
666 00 *0 *i 2000-2009
990 00 *a SFD *o 200619 *c A
s10 00 *a DBC
```

Eksempel 1: Simpel ABM

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<dkabm:metadata xmlns:dkabm="http://www.bs.dk/standards/#dkabm" xmlns:ISO639-
2="http://lcweb.loc.gov/standards/iso639-2/"
xmlns:dctype="http://purl.org/dc/dcmitype/"
xmlns:dcmitype="http://purl.org/dc/dcmitype/"
xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
xmlns:ac="http://www.bs.dk/standards/#ac"
xmlns:dkdcplus="http://www.bs.dk/standards/#dkdcplus"
xmlns:dktype="http://www.bs.dk/standards/#dktype"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/#dkabm://www.bs.dk/standards/sc
hemas/dkabm_2006-01-13.xsd">
  <ac:identifier>25635744</ac:identifier>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>Drageløberen</dc:title>
  <dc:creator>Hosseini Khaled</dc:creator>
  <dc:subject>indvandrere</dc:subject>
  <dc:subject>drenge</dc:subject>
  <dc:subject>mænd</dc:subject>
  <dc:subject>venskab</dc:subject>
  <dc:subject>kultursammenstød</dc:subject>
  <dc:subject>borgerkrige</dc:subject>
  <dc:description>Amir er rig, Hassan er fattig, og deres venkab bliver afbrudt af en
  ondsksfuld forbrydelse. Krigen i Afghanistan sender Amir og hans familie til USA, hvor
  han - i det meget anderledes samfund - plages af skyld. Først alt for sent får han so-
  net</dc:description>
  <dc:publisher>Kbh. Cicero</dc:publisher>
  <dc:date>2005 2006</dc:date>
  <dc:date>2006</dc:date>
  <dc:type xsi:type="dcterms:DCMIType">Collection</dc:type>
  <dc:format>xx</dc:format>
  <dc:format>258 sider</dc:format>
  <dc:identifier>87-7714-720-0</dc:identifier>
  <dc:source>The kite runner</dc:source>
  <dc:language xsi:type="dcterms:ISO639-2">dan</dc:language>
  <dc:relation>3. danske udgave</dc:relation>
  <dcterms:spatial>USA</dcterms:spatial>
  <dcterms:spatial>Afganistan</dcterms:spatial>
  <dcterms:temporal>1980-1989</dcterms:temporal>
  <dcterms:temporal>1990-1990</dcterms:temporal>
  <dcterms:temporal>2000-2009</dcterms:temporal>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 1: Fuld ABM

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<dkabm:metadata xmlns:dkabm="http://www.bs.dk/standards/#dkabm" xmlns:ISO639-
2="http://lcweb.loc.gov/standards/iso639-2/"
xmlns:dcmitype="http://purl.org/dc/dcmitype/"
xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
xmlns:ac="http://www.bs.dk/standards/#ac"
xmlns:dkdcplus="http://www.bs.dk/standards/#dkdcplus"
xmlns:dktype="http://www.bs.dk/standards/#dktype"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/#dkabm://www.bs.dk/standards/sc
hemas/dkabm_2006-01-13.xsd">
  <ac:identifier>25635744</ac:identifier>
  <ac:identifier>870970</ac:identifier>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>Drageløberen</dc:title>
  <dc:creator>Hosseini Khaled</dc:creator>
  <dc:creator>Khaled Hosseini</dc:creator>
  <dc:subject>indvandrere</dc:subject>
  <dc:subject>drenge</dc:subject>
  <dc:subject>mænd</dc:subject>
  <dc:subject>venskab</dc:subject>
  <dc:subject>kultursammenstød</dc:subject>
  <dc:subject>borgerkrige</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DK5">83.8 26</dc:subject>
  <dc:subject>sk</dc:subject>
  <dc:description>Amir er rig, Hassan er fattig, og deres venskab bliver afbrudt af en
ondskabsfuld forbrydelse. Krigen i Afghanistan sender Amir og hans familie til USA, hvor
han - i det meget anderledes samfund - plages af skyld. Først alt for sent får han so-
net</dc:description>
  <dc:publisher>Kbh. Cicero</dc:publisher>
  <dc:contributor>oversat fra amerikansk af Alis Friis
Caspersen</dc:contributor>
  <dc:date>2005 2006</dc:date>
  <dc:date>2006</dc:date>
  <dc:type>a</dc:type>
  <dc:type>f</dc:type>
  <dc:format>xx</dc:format>
  <dc:format>258 sider</dc:format>
  <dc:identifier>87-7714-720-0 hf. kr. 129,95</dc:identifier>
  <dc:source>The kite runner</dc:source>
  <dc:language>dan</dc:language>
  <dc:language>dan eng</dc:language>
  <dc:relation>25133862</dc:relation>
  <dc:relation>3. danske udgave 4. oplag</dc:relation>
  <dc:relation>[1. oplag] 2005</dc:relation>
  <dc:relation>2. oplag 2005</dc:relation>
  <dc:relation>3. oplag 2005</dc:relation>
  <dc:relation>4. oplag 2006</dc:relation>
  <dcterms:spatial>USA</dcterms:spatial>
  <dcterms:spatial>Afganistan</dcterms:spatial>
  <dcterms:temporal>1980-1989</dcterms:temporal>
  <dcterms:temporal>1990-1990</dcterms:temporal>
  <dcterms:temporal>2000-2009</dcterms:temporal>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 2: MARC-format

001 00 *a 2004700014 *b 125320 *c 20050318133754 *d 20010719 *f a
004 00 *r c *a e
008 00 *t p *u c *a 1978 *b us *c m *h p *i a *l eng *v 4
009 00 *a a *g xe *b t
010 00 *a D947576354
022 00 *a 1555-2101 *x 0160-6689
050 00 *a ISSN RECORD
082 00 *a 616 *c 13
210 00 *a J. clin. psychiatry *b Online
222 00 *a The #journal of clinical psychiatry *b Online
240 00 *a Journal of clinical psychiatry *j Online
245 00 *a The #journal of clinical psychiatry *m electronic resource
255 00 *a Print began with v. 39- Jan. 1978
260 00 *a Memphis, Tenn. *b Physicians Postgraduate Press
500 00 *a Monthly
501 00 *b Mode of access: World Wide Web
523 00 *a Also issued in print
559 00 *a Description based on: Vol. 57, no. 10 (Oct. 1996); title from masthead page
(Publisher's website PDF, viewed Oct. 21, 2004)
559 00 *a Latest issue consulted: Vol. 65, no. 10 (May 2004) (viewed Oct. 21, 2004)
650 00 *a Neuropsychiatry *v Periodicals
650 00 *a Psychotherapy *v Periodicals
660 00 *a Mental Disorders *x Periodicals
660 00 *a Psychotherapy *x Periodicals
745 00 *i Other title *a Journal of clinical psychiatry online
745 00 *i Other title *a JCP online
856 00 *u <http://www.psychiatrist.com/privatepdf/index.asp>
865 00 *i Available in another form *t Journal of clinical psychiatry *z 0160-6689

Eksempel 2: Simpel ABM

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<dkabm:metadata xmlns:dkabm="http://www.bs.dk/standards/#dkabm" xmlns:ISO639-
2="http://lcweb.loc.gov/standards/iso639-2/"
xmlns:dcmitype="http://purl.org/dc/dcmitype/"
xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
xmlns:ac="http://www.bs.dk/standards/#ac"
xmlns:dkdcplus="http://www.bs.dk/standards/#dkdcplus"
xmlns:dktype="http://www.bs.dk/standards/#dktype"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/#dkabm://www.bs.dk/standards/sc
hemas/dkabm_2006-01-13.xsd">
  <ac:identifier>200400014</ac:identifier>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>The journal of clinical psychiatry</dc:title>
  <dcterms:alternative>Other title Journal of clinical psychiatry
online</dcterms:alternative>
  <dcterms:alternative>Other title JCP online</dcterms:alternative>
  <dc:description>Description based on: Vol. 57, no. 10 (Oct. 1996); title
from masthead page (Publisher's website PDF, viewed Oct. 21, 2004) Latest
issue consulted: Vol. 65, no. 10 (May 2004) (viewed Oct. 21,
2004)</dc:description>
  <dc:publisher>Memphis, Tenn. Physicians Postgraduate
Press</dc:publisher>
  <dc:date>1978</dc:date>
  <dc:type>a</dc:type>
  <dc:format>xe</dc:format>
  <dc:format>Mode of access: World Wide Web</dc:format>
  <dc:identifier>1555-2101 0160-6689</dc:identifier>
  <dc:identifier>http://www.psychiatrist.com/privatepdf/index.asp</dc:iden
tifier>
  <dc:language>eng</dc:language>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 2: Fuld ABM

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<dkabm:metadata xmlns:dkabm="http://www.bs.dk/standards/#dkabm" xmlns:ISO639-
2="http://lcweb.loc.gov/standards/iso639-2/"
xmlns:dcmitype="http://purl.org/dc/dcmitype/"
xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
xmlns:ac="http://www.bs.dk/standards/#ac"
xmlns:dkdcplus="http://www.bs.dk/standards/#dkdcplus"
xmlns:dktype="http://www.bs.dk/standards/#dktype"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/#dkabm://www.bs.dk/standards/sc
hemas/dkabm_2006-01-13.xsd">
  <ac:identifier>200400014</ac:identifier>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>The journal of clinical psychiatry</dc:title>
  <dc:title>Journal of clinical psychiatry online</dc:title>
  <dcterms:alternative>Other title Journal of clinical psychiatry
online</dcterms:alternative>
  <dcterms:alternative>Other title JCP online</dcterms:alternative>
  <dc:subject>ISSN RECORD</dc:subject>
  <dc:subject>616 13</dc:subject>
  <dc:subject>Neuropsychiatry Periodicals</dc:subject>
  <dc:subject>Psychotherapy Periodicals</dc:subject>
  <dc:subject>Mental Disorder Periodicals</dc:subject>
  <dc:subject>Psychotherapy Periodicals</dc:subject>
  <dc:description>Description based on: Vol. 57, no. 10 (Oct. 1996); title
from masthead page (Publisher's website PDF, viewed Oct. 21, 2004) Latest
issue consulted: Vol. 65, no. 10 (May 2004) (viewed Oct. 21,
2004)</dc:description>
  <dc:publisher>Memphis, Tenn. Physicians Postgraduate
Press</dc:publisher>
  <dc:date>1978</dc:date>
  <dc:type>a t</dc:type>
  <dc:format>xe</dc:format>
  <dc:format>Mode of access: World Wide Web</dc:format>
  <dc:identifier>1555-2101 0160-6689</dc:identifier>
  <dc:identifier>http://www.psychiatrist.com/privatepdf/index.asp</dc:iden
tifier>
  <dc:language>eng</dc:language>
  <dc:relation>Available in another form Journal of clinical psychiatry
0160-6689</dc:relation>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 3: MARC-format

```
001 00 *a 013386375 *b 125310 *c 20060124172700 *d 20051104 *f a
004 00 *r n *a e
008 00 *t m *a 2006 *b us *l eng *v 8
009 00 *a a *g xx
010 00 *a D99537846X
020 00 *a uk *b GBA616830
021 00 *a 0672328577 *b pbk. *d £21.99
082 00 *a 005.133 *c 22
245 00 *a PHP and MySQL at work *c projects you can use on the job *e Adrian Kingsley-
Hughes, Kathie Kingsley-Hughes
260 00 *a Indianapolis, Ind. *b Sams *a London *b Pearson Education distributor *c 2006
300 00 *a 352 s. *c 24 cm.
645 00 *c MySQL (Electronic resource)
650 00 *a PHP (Computer program language)
700 00 *a Kingsley-Hughes *h Adrian
700 00 *a Kingsley-Hughes *h Kathie
```

Eksempel 3: Simpel ABM

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<dkabm:metadata xmlns:dkabm="http://www.bs.dk/standards/#dkabm" xmlns:ISO639-
2="http://lcweb.loc.gov/standards/iso639-2/"
xmlns:dcmitype="http://purl.org/dc/dcmitype/"
xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
xmlns:ac="http://www.bs.dk/standards/#ac"
xmlns:dkdcplus="http://www.bs.dk/standards/#dkdcplus"
xmlns:dktype="http://www.bs.dk/standards/#dktype"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/#dkabm://www.bs.dk/standards/sc
hemas/dkabm_2006-01-13.xsd">
  <ac:identifier>013386375</ac:identifier>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>PHP and MySQL at work projects you can use on the
job</dc:title>
  <dc:creator>Kingsley-Hughes Adrian</dc:creator>
  <dc:creator>Kingsley-Hughes Kathie</dc:creator>
  <dc:subject>MySQL (Electronic resource)</dc:subject>
  <dc:publisher>Indianapolis, Ind. Sams London Pearson Education
distributor</dc:publisher>
  <dc:date>2006</dc:date>
  <dc:date>2006</dc:date>
  <dc:type>a</dc:type>
  <dc:format>xx</dc:format>
  <dc:format>352 s.</dc:format>
  <dc:identifier>0672328577</dc:identifier>
  <dc:language>eng</dc:language>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 3: Fuld ABM

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<dkabm:metadata xmlns:dkabm="http://www.bs.dk/standards/#dkabm" xmlns:ISO639-
2="http://lcweb.loc.gov/standards/iso639-2/"
xmlns:dcmitype="http://purl.org/dc/dcmitype/"
xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
xmlns:ac="http://www.bs.dk/standards/#ac"
xmlns:dkdcplus="http://www.bs.dk/standards/#dkdcplus"
xmlns:dktype="http://www.bs.dk/standards/#dktype"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xsi:schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/#dkabm://www.bs.dk/standards/sc
hemas/dkabm_2006-01-13.xsd">
  <ac:identifier>013386375</ac:identifier>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>PHP and MySQL at work projects you can use on the
job</dc:title>
  <dc:creator>Kingsley-Hughes Adrian</dc:creator>
  <dc:creator>Kingsley-Hughes Kathie</dc:creator>
  <dc:creator>Adrian Kingsley-Hughes, Kathie Kingsley-Hughes</dc:creator>
  <dc:subject>MySQL (Electronic resource)</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dcterms:LCSH">PHP (Computer program
language)</dc:subject>
  <dc:publisher>Indianapolis, Ind. Sams London Pearson Education
distributor</dc:publisher>
  <dc:date>2006</dc:date>
  <dc:date>2006</dc:date>
  <dc:type>a</dc:type>
  <dc:format>xx</dc:format>
  <dc:format>352 s. 24 cm.</dc:format>
  <dc:identifier>0672328577 pbk £21.99</dc:identifier>
  <dc:language>eng</dc:language>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 4: MARC-format

```
001 00 *a 20060419123843 *b 150000 *c 20060425 *d 20060419 *f a
004 00 *r n *a e
008 00 *t m *l dan *n a *v 0
009 00 *a a *g xe
010 00 *a D99467698X
032 00 *x NET200618 *x NET
245 00 *a Kunstig befrugtning
260 00 *b Bibliotekernes Juraport
504 00 *a Linksamling, der indgår i den juridiske net tjeneste Bibliotekernes Juraport.
Med links til forklarende tekster om juridiske forhold, love og regler, hjemmesider,
samt henvisninger til bøger inden for emnet kunstig befrugtning
512 00 *a Registreret 19.4.2006
526 00 *i Er del af: *u http://www.bibliotekernesjuraport.dk/
631 00 *a befrugtning
631 00 *a ufrugtbarhed
631 00 *a reagensglasbørn
631 00 *a insemination
652 00 *m 34.51
666 00 *f kunstig befrugtning
666 00 *f barnløshed
666 00 *f etik
666 00 *f lovgivning
666 00 *f love
666 00 *f linksamlinger
710 00 *a Bibliotekernes Juraport *b DC.Publisher
856 00 *u http://www.bibliotekernesjuraport.dk/Kunstigbefrugtning.asp
```

Eksempel 4: Simpel ABM

```
<dkabm:metadata>
  <ac:identifiser>20060419123843</ac:identifiser>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>Kunstig befrugtning</dc:title>
  <dc:creator>Bibliotekernes Juraport</dc:creator>
  <dc:subject>befrugtning</dc:subject>
  <dc:subject>ufrugtbarhed</dc:subject>
  <dc:subject>reagensglasbørn</dc:subject>
  <dc:subject>insemination</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DK5">34.51</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">kunstig befrugtning</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">barnløshed</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">etik</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">lovgivning</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">love</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">linksamlinger</dc:subject>
  <dc:description>Linksamling, der indgår i den juridiske nettjeneste
  Bibliotekernes Juraport. Med links til forklarende tekster om juridiske forhold, love
  og regler, hjemmesider, samt henvisninger til bøger inden for emnet kunstig
  befrugtning</dc:description>
  <dc:description>Registreret 19.4.2006</dc:description>
  <dc:publisher>Bibliotekernes Juraport</dc:publisher>
  <dc:type>a</dc:type>
  <dc:format>xe</dc:format>
  <dc:identifiser>http://www.bibliotekernesjuraport.dk/Kunstigbefrugtning.asp</dc:i
  dentifiser>
  <dc:language xsi:type="dcterms:ISO639-2">dan</dc:language>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 4: Fuld ABM

```
<dkabm:metadata>
  <ac:identifiser>20060419123843</ac:identifiser>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>Kunstig befrugtning</dc:title>
  <dc:creator>Bibliotekernes Juraport DC.Publisher</dc:creator>
  <dc:subject>befrugtning</dc:subject>
  <dc:subject>ufrugtbarhed</dc:subject>
  <dc:subject>reagensglasbørn</dc:subject>
  <dc:subject>insemination</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DK5">34.51</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">kunstig befrugtning</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">barnløshed</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">etik</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">lovgivning</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">love</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">linksamlinger</dc:subject>
  <dc:description>Linksamling, der indgår i den juridiske nettjeneste
  Bibliotekernes Juraport. Med links til forklarende tekster om juridiske forhold, love
  og regler, hjemmesider, samt henvisninger til bøger inden for emnet kunstig
  befrugtning</dc:description>
  <dc:description>Registreret 19.4.2006</dc:description>
  <dc:publisher>Bibliotekernes Juraport</dc:publisher>
  <dc:type>a</dc:type>
  <dc:format>xe</dc:format>
  <dc:identifiser>http://www.bibliotekernesjuraport.dk/Kunstigbefrugtning.asp</dc:i
  dentifiser>
  <dc:language xsi:type="dcterms:ISO639-2">dan</dc:language>
  <dc:relation> Er del af: http://www.bibliotekernesjuraport.dk/</dc:relation>
  <dc:rights>a</dc:rights>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 4: MARC-format

```
001 00 *a 20040219115418 *b 150000 *c 20040224 *d 20040219 *f a
004 00 *r n *a e
008 00 *t m *l eng *n a *v 0
009 00 *a a *g xe
010 00 *a D91190680X
032 00 *x NEP200413 *x NET200413 *x NEP *x NET *x NEP *x NET *x NEP *x NET
245 00 *a DATABASE ON WIND CHARACTERISTICS
260 00 *b Danmarks Tekniske Universitet
504 00 *a Rå tidsserier med samtidige målinger af vindhastighed og vindretning. Desuden
vind ressource målinger. Dele af basen kræver medlemskab
512 00 *a Registreret 19.2.2004
652 00 *m 55.3
666 00 *f vinden
666 00 *f databaser
700 00 *a Hansen *h Kurt S., f. 1952 *b DC.Creator
710 00 *a Danmarks Tekniske Universitet *b DC.Publisher
856 00 *u http://www.winddata.com/ *s 203 bytes
```

Eksempel 4: Simpel ABM

```
<dkabm:metadata>
  <ac:identifier>20040219115418</ac:identifier>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>DATABASE ON WIND CHARACTERISTICS</dc:title>
  <dc:creator>Hansen Kurt S., f. 1952</dc:creator>
  <dc:creator>Danmarks Tekniske Universitet</dc:creator>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DK5">55.3</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">vinden</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">databaser</dc:subject>
  <dc:description>Rå tidsserier med samtidige målinger af vindhastighed og
vindretning. Desuden vind ressource målinger. Dele af basen kræver
medlemskab</dc:description>
  <dc:description>Registreret 19.2.2004</dc:description>
  <dc:publisher>Danmarks Tekniske Universitet</dc:publisher>
  <dc:type>a</dc:type>
  <dc:format>xe</dc:format>
  <dc:identifier>http://www.winddata.com/</dc:identifier>
  <dc:language xsi:type="dcterms:ISO639-2">eng</dc:language>
</dkabm:metadata>
```

Eksempel 4: Fuld ABM

```
<dkabm:metadata>
  <ac:identifier>20040219115418</ac:identifier>
  <ac:source>DanBib</ac:source>
  <dc:title>DATABASE ON WIND CHARACTERISTICS</dc:title>
  <dc:creator>Hansen Kurt S., f. 1952 DC.Creator</dc:creator>
  <dc:creator>Danmarks Tekniske Universitet DC.Publisher</dc:creator>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DK5">55.3</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">vinden</dc:subject>
  <dc:subject xsi:type="dkdcplus:DBCF">databaser</dc:subject>
  <dc:description>Rå tidsserier med samtidige målinger af vindhastighed og
vindretning. Desuden vind ressource målinger. Dele af basen kræver
medlemskab</dc:description>
  <dc:description>Registreret 19.2.2004</dc:description>
  <dc:publisher>Danmarks Tekniske Universitet</dc:publisher>
  <dc:type>a</dc:type>
  <dc:format>xe</dc:format>
  <dc:identifier>http://www.winddata.com/</dc:identifier>
  <dc:language xsi:type="dcterms:ISO639-2">eng</dc:language>
  <dc:rights>a</dc:rights>
</dkabm:metadata>
```

Bilag 3: Nyt dkabm.xsd

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xs:schema xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
  xmlns:dkabm="http://www.bs.dk/standards/#dkabm" xmlns:ISO639-
  2="http://lcweb.loc.gov/standards/iso639-2/"
  xmlns:ac="http://www.bs.dk/standards/#ac"
  xmlns:dkdcplus="http://www.bs.dk/standards/#dkdcplus"
  xmlns:dcterms="http://purl.org/dc/terms/"
  targetNamespace="http://www.bs.dk/standards/#dkabm"
  elementFormDefault="qualified" attributeFormDefault="unqualified">
  <xs:annotation>
    <xs:documentation>XML Schema for http://www.bs.dk/standards/#dkabm
    namespace
    This XML schema shall support the Archives-Libraries-Museum
    standard working group Dublin Core based format for common
    presentation of records from archives, libraries and museums in
    accordance with the naming convention used in the Dublin Core
    Metadata Initiative (DCMI) 2005-09-09 by Per Moerkegaard Hansen
    (perhans@indexdata.dk) assistance from Soeren Pedersen
    (soerenpedersen@makeitright.dk)
    </xs:documentation>
  </xs:annotation>
  <xs:import namespace="http://purl.org/dc/terms/"
  schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/schemas/dcterms_ext_2006-01-
  13.xsd"/>
  <xs:import namespace="http://www.bs.dk/standards/#ac"
  schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/schemas/ac_2005-09-01.xsd"/>
  <xs:import namespace="http://www.bs.dk/standards/#dkdcplus"
  schemaLocation="http://www.bs.dk/standards/schemas/dkdcplus_2006-01-13.xsd"/>
  <xs:import namespace="http://lcweb.loc.gov/standards/iso639-2/"
  schemaLocation="http://www.ddb.de/standards/xmetadiss/iso639-2.xsd"/>
  <xs:element name="metadata"
  type="dcterms:elementOrRefinementContainer"/>
  <xs:element name="collection">
    <xs:complexType>
      <xs:sequence>
        <xs:element ref="dkabm:metadata"
        maxOccurs="unbounded"/>
      </xs:sequence>
    </xs:complexType>
  </xs:element>
</xs:schema>
```

Høringssvar fra Dansk Lokalbibliografisk Udvalg

Dansk Lokalbibliografisk Udvalg har på sit møde d. 10.8. drøftet rapporten og med afsæt heri er høringssvaret udformet.

Svaret har været rundsendt og alle medlemmerne af udvalget står bag dette høringssvar.

Det lokalhistoriske område har blandt bibliotekerne haft en meget forskellig prioritering. I det meste af landet bliver den bibliografiske registrering varetaget af centralbibliotekerne, men vi må desværre konstatere, at prioriteringen af opgaven ikke er lige høj i de enkelte områder.

Vi ser rapportens anbefalinger, som en mulighed for fortsat at have fokus på området, fordi en mulighed for at tilbyde borgerne nem adgang til registreringerne af denne del af kulturarven, kan danne et godt fundament for det lokale arbejde med formidlingen af lokalhistorien.

Desuden kan et samarbejdsprojekt mellem arkiver, biblioteker og museer lokalt være en mulighed for at fremme formidlingen af lokalhistorien, måske netop nu, hvor kommunalreformen sætter gang i samarbejdet mellem institutionerne på tværs af de tidligere kommuner.

Vi er helt enige i, at en sådan fælles adgang til registreringerne kræver, at disse er så ajourførte som muligt og skal kunne etableres ”sømløst”, således at dobbeltarbejde undgås.
Det synes vi den foreslåede løsning imødekommer.

Alt i alt kan standardiseringen medvirke til at professionalisere formidlingen, åbne samlingerne og synliggøre den enkelte institution. Det er afgørende at kommende projekter tager afsæt i modellen.

Med disse bemærkninger vil vi slutte af med at udtrykke vores tilfredshed med rapporten og interessenternes mulighed for at give deres mening til kende i denne høringsfase. Vi håber meget, at arbejdet med en fælles præsentation vil medføre en øget interesse og indsats på området i hele landet.

På vegne af Dansk Lokalbibliografisk Udvalg

Lone Knakkegaard
Bibliotekschef
Vejle Bibliotek
lk@vejlebib.dk

Høringssvar fra Det Kongelige Bibliotek

Det Kongelige Bibliotek er via Biblioteksstyrelsen blevet gjort opmærksom på denne rapport og skal meddele, at vi støtter til fulde bestræbelserne på at nå frem til en fælles præsentation af data fra ABM området. Vi kan desuden støtte det høringssvar, som Bibliografisk Råd har fremsendt.

Med venlig hilsen

Førstebibliotekar Grethe Jacobsen, dr. phil.
Pligtafleveringsafdelingen og Kort- og Billedafdelingen Det Kongelige Bibliotek Postboks 2149
1016 København K
Tel. direkte 33 47 43 93
Fax: 33 12 18 76

Høringssvar fra bestyrelsen for DF's Forum for Registrering.

Vi vil gerne takke for muligheden for at kommentere rapporten Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet.

Arbejdsgruppen har valgt en model der mapper data fra de forskellige institutioners databaser over i et fælles Dublin Core-format.

Man kan diskutere om det rigtigste er at mappe data eller at satse på systemer der kan håndtere flere typer data på én gang:

Det fælles Dublin Core-format bygger på et analysearbejde der har udpeget de mest centrale data fra de forskellige sektorer og mappet disse til nogle fælles kategorier. Som grundlag for at lave fælles søgegrænseflader for ABM-institutioner er det væsentligt at blive enige om hvilke typer af data, der kan sidestilles. Dette formål synes at være opnået med arbejdet, og der er hermed et godt grundlag for et fremtidigt datasamarbejde. Omvendt kommer arbejdsgruppen selv ind på de store vanskeligheder der har været ved dette da centrale data ikke altid er direkte sammenlignelige. Modellen bevirker at arbejdet vil skulle lægges i at lave konverteringsprogrammer til alle de deltagende systemers formater.

En anden model kunne være at de eksisterende formater bibeholdes i et XML-format. Man undgår derved det datatab som altid er en følge af en konvertering. Modellen forudsætter udarbejdelse af en fælles værktøjskasse der indeholder redskaber (stylesheets) til håndtering af søgning og præsentation af de forskellige datatyper i én grænseflade. Fordelen ved dette vil være en bedre mulighed for at tage højde for forskellighederne i de grundlæggende data i søgning og fremvisning. Omvendt er vi bevidste om at denne model nok vil kræve en mere aktiv lokal indsats end den valgte model.

Den sidstnævnte model ville ideelt set nok have været vores valg, men det kan jo komme på et senere tidspunkt.

Vi noterer os med glæde, at rapporten anbefaler udvikling af en fælles standard for beskrivelse af tid og sted. Vi er enige i behovet for bedre data på dette punkt..

Vi har ikke nærlæst rapporten med henblik på at finde evt. unøjagtigheder men udelukkende forholdt os til det overordnede tema.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen for DF's Forum for Registrering
v/Hanne Hørl Hansen (formand)

Høringssvar fra Fabita, Bibliotekarforbundets faggruppe for kataloger

Fabita, Bibliotekarforbundets faggruppe for kataloger har haft rapporten til udtalelse og bringer hermed nogle generelle bemærkninger.

I faggruppen er vi meget optaget af kataloger og deres udformning, hvordan de kan udformes mest formålstjenligt for brugerne, hvordan søger brugeren og hvad kan vi aktivt gøre for at hjælpe dem etc.

Forsøget med at lave et samlet katalog over materialer fra arkiver, biblioteker og museer kan vi kun hilse velkommen. Meget materiale findes i vid udstrækning på de 3 institutionstyper, og ofter er det tradition og tilfældigheder der gør, at materialet er havnet det ene eller det andet sted.

Hvis det er muligt at lave en samlet katalog betyder det, dels at brugeren får flere muligheder for at søge efter materiale, dels at de bliver opmærksomme på institutioner, de måske ikke kender i forvejen, som har yderligere materiale.

Noget af det mest positive i rapporten og undersøgelsen er de tiltag, der er gjort for at fremme standardiseringen, så det bliver stadig nemmere at foretage samsøgninger m.v.

ARBIMUS, som har ligget til grund har bl.a. tillempt sit søgebillede til det, der bruges i Bibliotek.DK, i den overbevisning, at det også er med til at gøre det lettere for brugerne, hvis de ser den samme opbygning i flere baser.

Vi hilser som sagt initiativet meget velkomment og håber, at der vil blive lavet yderligere tiltag i tillemptningen af data, så de kan præsenteres samlet og med adgang til de yderligere oplysninger, der ligger i de enkelte institutioners registreringer.

På vegne af Fabitas bestyrelse
Ruth Hedegaard
Historisk Arkiv,
Vendsyssels historiske Museum

Høringssvar fra Gentofte Kommune

Gentofte varetager driften af www.danske.billeder.dk og www.kulturjagt.dk (Alle børn har en kulturarv) og deltager aktivt i den fortsatte udvikling af lokalhistorisk formidling til borgerne.

Vi har følgende bemærkninger til rapport vedrørende fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på Internettet.

Først og fremmest er vi enige i det overordnede formål med så vidt muligt at sikre en fælles standard som grundlag for udveksling af data mellem forskellige sektorer og systemer. Vi er ligeledes enige i, at der skal bygges videre på kendte og anerkendte standarder som SQL og XML. I biblioteksverdenen er z.39.50 og webservice modeller dog også anerkendte og benyttede.

Vi kan ikke entydigt pege på, at der, som foreslået i rapporten, slæses en central løsning eller om en mere decentral model, der blandt andet kendes fra biblioteksverdenen, er vejen frem.

Det afgørende er, at der sikres en hurtig og smidig registrering og udveksling af alle typer data til gavn for brugerne. En fælles standard må således ikke blokere for at gode formidlingsinitiativer ikke realiseres.

Gentofte deltager gerne i en fortsat udvikling af de bedst mulige standarder til en fælles præsentation af data på ABM området.

Med venlig hilsen

Lone Gladbo
Kulturdirektør

Høringssvar fra Holbæk Museum

Nu har jeg haft lejlighed til at læse den fremsendte rapport - en tung sag, men et spændende emne. Det slår mig, at der udelukkende tænkes i "tekster" i arbejdet. Det er for så vidt også fint når vi taler biblioteker og til dels også arkiver, men for museerne ville det være meget gavnligt om billedmateriale kunne komme med. En søgning på eks. Dominikanerklostret i Holbæk burde kunne give oplysninger fra Rigsarkivet (gavebrev), Landsarkivet (afståelsesbrev), Regin (genstande) og fra Bibliotekerne (diverse bøger om middelalder og klosterliv). Genstandene er meget varierede, men særligt en munkesten med grafiti - fra middelalderen - ville være vanskelig at beskrive i tekstform, men meget givtig krydret med et foto. Ja...det er nok ikke helt nemt, men ønsker har man jo lov at have.

Jeg er naturligvis fortsat interesseret i at deltage i arbejdet omkring disse digitale initiativer og specielt mit eget fromme ønske om at få Regin udvidet med et sagsstyringsmodul så sagsbehandlerene i Kuas og de enkelte museer hele tiden har fuld adgang til de samme data i forbindelse med arkæologiske udgravninger. Et eksempel på, hvordan det kan se ud i Access præsenterer jeg gerne.

Med venlig hilsen

Niels Wickman
Museumsinspektør

Holbæk Museum
email: wickman@holbmus.dk

Hørings svar fra IT-faggruppen

IT-faggruppen under Bibliotekarforbundet takker for invitationen til høring om fælles præsentation af ABM-data. Det er et stort og professionelt anlagt arbejde, der ligger bag det veldokumenterede skema- og standardforslag.

Hørings svaret vil indlede med nogle generelle observationer og derefter uddybe på visse temaer i rapporten.

Generelt

IT-faggruppen har med stor interesse læst rapporten, og det er glædeligt, at arbejdsgruppen er nået så langt i arbejdet for at skabe en fælles søgemaskine til de mange udmærkede databaser indenfor ABM området. Det er vores håb, at dette kan være med til at skabe en større bevidsthed omkring det store arbejde, som foretages f.eks. i lokalarkiver. Det er faggruppens indtryk, at det i dag er for tilfældigt, hvorvidt brugerne opdager de mange databaser, som er til rådighed.

Vi er enige i arbejdsgruppens strategi omkring at undgå engangsudtræk fra databaserne. Hvorvidt man bør vælge en løsning a la OAI eller en løsning med web services mener vi, arbejdsgruppen bør teste yderligere inden man træffer et valg.

Det er vores indtryk, at arbejdsgruppen har afdækket mange mulige problemer med mapningen til Dublin Core fra de 4 eksisterende formater. Et større antal prøve-mapninger kunne sandsynligvis have afsløret flere heterogenitetsproblemer, men de foreliggende eksempler giver en god ide om typen og kompleksiteten af opgaven. Hvis prøve-mapninger yderligere havde ligget til grund for en eksemplificering af præsentation af et søgeresultat, kunne udfordringerne omkring adskillelsen af de administrative fra de øvrige data muligvis være gjort tydeligere allerede på det nuværende stadium.

Vi finder det ærgerligt, at udviklingsarbejdet har været systemorienteret, da vi finder, at der i høj grad, og specielt i dette tilfælde, bør tages udgangspunkt i et afklaret brugerbehov, der kan diktere de analytiske overvejelser og give hjælp til konklusioner og beslutninger.

Ang. skemaet

Rapporten redegører ikke for, hvordan ikke-eksisterende data til fælles felter, som må forventes nødvendige i præsentationsøjemed, skal behandles. Vil der være tale om at konstruere fx en kunstig titel? Skal den i så fald være statisk (fx "Ingen titel") eller dynamisk? I tilfælde af en dynamisk, kan der opstilles XPath-udtryk, der ved hjælp af regulære udtryk indsætter en titel udtrukket fra den øvrige post.

Faggruppen finder det svært at se i rapporten, hvilke felter arbejdsgruppen arbejder på at anvende til henholdsvis fritekstsøgning og til præsentation. Dette bør indgå i beslutningerne omkring mapningen, da det influerer på, hvilke data der mappes til hvilke DC elementer.

Hvad angår relevansen af DC.language (s. 13) må der manes til forsigtighed, idet der jo med tiden kunne blive tale om et mere internationalt sigte, hvor afgrænsningen på sprog mv. får større betydning end det har i dag, hvor der kun er "danske" poster. Et eksempel er ARENA-basen (<http://ads.ahds.ac.uk/arena/search/>), der i høj grad gør brug af ikke bare nationale attributter, men endog inkluderer bredde- og længdegrader i præsentationen.

Ang. fælles præsentation

IT-faggruppen savner en uddybning af ideerne for søgning i forhold til relevansvurdering. Flere steder nævnes perifert, at der i forbindelse med søgning kan opstå problemer med relevansvurderingen, men ingen steder konkretiserer arbejdsgruppen, hvilken type relevans, man ønsker. Skal brugerne fx kunne søge med stor præcision, eller er det vigtigere med et højt recall? Hvis det første er tilfældet, hvordan har dette så indflydelse på valget af felter og detaljegraden i xml-skemaerne, der som det bliver nævnt går på tværs af mange forskellige opfattelser af felternes semantik (registreringspraksis).

Omvendt, hvis der ønskes et så fyldestgørende recall som muligt, hvilke konsekvenser har det for præsentationen af søgeresultatet? Skal resultaterne præsenteres i tilfældig rækkefølge, sorteret efter metadata eller rankeres ud fra en beregning af algoritmisk relevans? Kan et søgeresultat på baggrund af en fritekstsøgning rankeres, når der ikke i skemaerne er taget højde for forskellig vægt af match i metadata eller på dokumentniveau? Eller forudsættes det, at ABM-skemaet kun skal bruges i booleske søgesystemer?

Allerede i arbejdsgruppens indledende anbefalinger til det videre arbejde (2003) blev der ift. præsentation fokuseret på de systemrettede områder af selektion og søgning, mens målgrupper, visning og design, som retter sig mod brugerens behov, ikke blev behandlet. Det mener faggruppen, arbejdsgruppen bør fokusere mere på i det videre arbejde. Ligeledes bør det analyseres, hvor stor en del af

brugernes behov, man ønsker, at den fælles søgning bør udfylde. Det medfører, som vi ser det, en analyse af, hvor meget man forestiller sig, at den fælles brugergrænseflade skal udgøre af de eksisterende grænseflader.

Angående en eventuel ABM emneordsliste bør arbejdsgruppen overveje, hvorvidt det vil bibringe tilstrækkelige gevinster set i forhold til de mange ressourcer, der skal bruges på det. Man bør måske i stedet for undersøge, om de allerede eksisterende emneliggende strukturer og genfindingsmuligheder i skemaerne kan dække et evt. navigeringsbehov hos brugerne. Såfremt arbejdsgruppen vurderer, at der er et behov for en semantisk afklaring, mener IT-faggruppen, at man bør gå "hele vejen" og i stedet udvikle ontologier, som i højere grad kan medvirke til at forbedre søgninger.

Afslutningsvis

Arbejdsgruppen har gjort et godt stykke arbejde, og det bliver spændende at følge det fremtidige standardiseringsarbejde indenfor sektoren. Det eventuelle informationstab ved en fælles mapning vil helt sikkert blive opvejet ved den nye mulighed for at samsøge de forskellige datasamlinger.

IT-faggruppen vil til sidst gøre opmærksom på, at arbejdsgruppen med fordel kunne inddrage semantisk web teknologier, som man har gjort i den finske museumsportal MuseumFinland (<http://www.museosuo.fi/>). Denne type teknologi er helt ideel som middel til at integrere forskellige databaser.

På IT-faggruppens vegne,
Vibeke Højmark Corneliussen, Formand
<http://grupper.bf.dk/it>

Høringssvar fra IT- og Telestyrelsen

Indledningsvist vil jeg takke for fremsendelsen af høringsmaterialet og muligheden for at afgive en respons på rapporten fra arbejdsgruppen for ABM-standarde. Det er min opfattelse, at arbejdsgruppe/standarde af denne type, som forøger interoperabilitet af data, må hilses meget velkomment, idet interoperabilitet potentielt altid er en fordel for slutbrugerne af information.

Arbejdsgruppen har ved indledningen af sit arbejde stået over for en såre vanskelig udfordring: Nemlig at forgrene tre vidt forskellige registreringsmiljøer med henblik på samsøgning i et antal tilsvarende vidt forskellige databaser.

I den forbindelse skal fremhæves, at valget af Dublin Core som fælles mapningsformat for de tre vidt forskellige registreringsmiljøer, må siges at være det mindst ringe valg når formålet er søgning og genfindning – på trods af der alligevel er nogen vanskeligheder ved mapning i forbindelse med enkelte metadata-elementer (database-felter). Disse vanskeligheder vil dog være iboende uanset valg af fælles mapningsformat pga. de forskellige registreringslogikker for de tre forskellige fagområder. Alternativt er en fælles registreringslogik for A, B og M områderne hvad angår søgning og præsentation, hvilket ville indebære (også retrospektivt) ændringer af etableret registreringspraksis på de tre fagområder, hvilket næppe er realistisk.

Med andre ord har arbejdsgruppen på behændig vis fundet den bedst mulige ”laveste fællesnævner” ved valget af Dublin Core for at opfylde sit kommissorium.

Hvad angår rapportens faktuelle oplysninger, vurderinger og konklusioner skal nævnes, at disse i hovedsagen virker relevante og velgennemtænkte. I hovedsagen er alle relevante aspekter til rapportens problemstillinger belyst under inddragelse af de – også internationalt set – nyeste relevante metoder og muligheder.

Rapporten har dog mangler vedrørende beskrivelser forholdet til de centrale fælles offentlige standardiseringsinitiativer. Dette afspejles fx ved at forholdet til OIOXML og Infostrukturbasen ikke nævnes. Endvidere vil jeg pege på, at UID-arbejdsgruppens anbefalinger, p.t. i høring, vedrørende identifikationer til digitale objekter – herunder poster i databaser – heller ikke berøres. Disse anbefalinger kan bidrage til mulig indretning af en fælles ABM database til præsentationsdata, som nævnes i rapporten. Videre i forbindelse med de fælles offentlige standardiseringsbestrebelse skal nævnes, at Dublin Core er anført som ”godkendt” i den fælles offentlige standardoversigt ”OIO kataloget”, hvilket heller ikke berøres af rapporten.

Mere information om alle ovennævnte fælles offentlige initiativer kan findes via www.oio.dk

Endvidere skal nævnes følgende detalje i rapporten. I mapningen fra danMARC2 præsenteres uden forklaring to muligheder: ”Felt/delfelt simpel” og ”Felt/delfelt fuldstændig”. Umiddelbart virker det ikke i overensstemmelse med hensigten i rapporten at overføre data til præsentation ved at lave fuldstændige dataoverføringer. Det bør derfor overvejes alene et anvende den simple model, hvorfor den fuldstændige bliver overflødig.

De ovenstående bemærkninger hindrer dog ikke rapporten i at være et rigtigt godt grundlag for starten af opbygningen af et konkret projekt med samsøgning og præsentation af A, B og M data og med stor mulighed for en ny permanent internetbaseret søgtjeneste for slutbrugerne.

Følgeskrivelsen til høringsmaterialet nævner, at høringssvar kan berøre et følgende konkret projekt baseret på arbejdsgruppens rapport. Vedrørende et følgende konkret projekt skal derfor nævnes, at et sådant projekt bør lægge vægt på at undersøge brugersynspunkter vedrørende relevans af fremsøgte data. Sådanne relevansbetragtninger bør også konkludere brugernes behov for både A, B og M data ved samme søgning.

Et konkret projekt bør endvidere også lægge vægt på undersøgelse af den såkaldte ”recall” (genfindingskvotient), idet der pga. de iboende vanskeligheder ved mapningerne (jf. ovenfor) kan være en ikke ubetydelig risiko for informationsstab ved de fremtidige konkrete søgninger foretaget af slutbrugerne. Vurderinger på baggrund af ”recall” undersøgelser kan netop give god empirisk baggrund for justeringer i de (af arbejdsgruppen teoretisk) foreskrevne mapninger, som er anført i rapporten.

Giver dette høringssvar anledning til spørgsmål eller lignende vil jeg selvfølgelig stille mig til rådighed.

Med venlig hilsen
Palle Aagaard
chefkonsulent

Høringssvar fra Københavns Kommune, Bibliotekerne

Da jeg ved der kommer svar fra DBC, som jeg sikkert kan tilslutte mig, vil jeg nøjes med denne enkelte, som muligvis også kommer derfra, men da jeg ikke er sikker, så ...

Af hensyn til den videre behandling af poster i DC-format, vil det være hensigtsmæssigt, at DC.creator (og DC.contributor), når der er tale om en person, skrives som: [efternavn], [fornavne][, fødselsår]

f.eks.: Andersen, H.C., f. 1805
men mere oplagt:
Bruun Olsen, Ernst

Det vil gøre det muligt at finde ud af hvilken del af navnet der er efternavnet, og i bibliotekssystemer anvende navnet til videresøgning eller til uddybende oplysninger. KKB har sammen med de øvrige biblioteker haft brug for den metode i projektet "Mit bibliotek" ved brugen af "Andre der har lånt" funktion, hvor faustnr (id) ikke kan bruges, da der ikke er nogen garanti for at biblioteket har netop det nummer, men en søgning på forfatter + titel vil i fald biblioteket har titlen give den ene titel som der netop er tale om.

Venlig hilsen
Niels Jensen
Københavns Kommune
Kultur- og Fritidsforvaltningen
Bibliotekerne - Fælles service
niejen@kff.kk.dk
<http://bibliotek.kk.dk>

Høringsvar fra UNI•C

UNI•C takker for muligheden for at kommentere på ovennævnte rapport, som Kulturarvsstyrelsen har sendt i høring hos UNI•C den 9. juni 2006.

UNI•C finder at det vil være forholdsvist let at udtrække Regin data til Dublin Core udvekslingsformatet.

Som en tjeneste rettet mod almenheden, kan UNI•C dog tvivle på, at de oplysninger, der vil kunne fremsøges vil være af interesse for den brede målgruppe. Oplysningerne vil være for generiske og kræve, at oplysningerne genfremsøges i det oprindelige system. En løsning, der ikke er specielt brugervenlig.

Dublin Core formatet er generisk og ikke udviklet til præsentation af den form for data, som UNI•C har kendskab til fra Regin. På grund af Dublin Cores begrænsede antal felter, bliver usammenlignelige data placeret i samme felt, hvilket kan gøre det svært for den almindelige bruger at forstå og anvende informationen.

UNI•C anbefaler, at arbejdsgruppen gennemfører en analyse af målgruppens informationsbehov og på denne baggrund vurderer om data baseret på Dublin Core opfylder dette behov.

På baggrund af en analyse af målgruppens informationsbehov, anbefaler UNI•C, at arbejdsgruppen overvejer muligheden af at udarbejde et fælles XML-skema, der på bedre vis kunne repræsentere de særegne data fra arkiver, biblioteker og museer.

Konkrete udfordringer og kommentarer

- I bilag F, Vurdering af eksport af data i afsnittet om Regin nævnes en problematik med angivelse af referencer til ”Den grønne registrant” frem for eksplicit angivelse af beskrivende tekst. Denne problematik bliver løst i forbindelse med den næste udgave af Regin (”Integration af Kunst Indeks Danmark i Regin”, krav 80)
- Bilag B Mapning af Regin s. 47: ”Den grønne Registrant”. Det bør præciseres hvilke feltnavne for stedregistrantdata, der skal udtrækkes: er det f.eks. h_StedregistrantKlassifikation.tekst der ønskes mappet til DC.Subject.
- Blandet andet arkivfond angives som ”is part of” Sag. Dette svarer ikke til datamodellen i Regin, hvor Sag er øverste niveau.
- Tidsangivelser er et eksempel på, at forskelligartet data i Dublin Core angives i det samme felt, hvilket gør det svært for brugerne at fremsøge forståelige data.

- Et eksempel på at data placeres i et felt uden kvalifikation af hvilke felter er under p_Arkivfond: DC.Format sættes til p_Arkivfond's felter bindantal, laegantal og pakkeantal. Slutbrugeren vil kunne se værdierne for disse, men vil ikke kunne se, hvor disse data stammer fra - og de kan ikke sammenlignes med felter fra øvrige databaser.
- I forbindelse med brug af AC.Source = museumId, gør UNI•C opmærksom på at Museums_id ændrer sig i Regin som følge af oprettelser/nedlæggelser.

Høringssvar fra Viborg Bibliotekerne, Viborg Stiftsmuseum, Lokalhistorisk Arkiv for Viborg Kommune og Lokalhistorisk Netværk

Kulturministeriet sendte juni 2006 rapporten ”Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet” i høring.

Det lokale ABM-samarbejde i Viborg Kommune bestående af Viborg Bibliotekerne, Viborg Stiftsmuseum, Lokalhistorisk Arkiv for Viborg Kommune og Lokalhistorisk Netværk (herefter ABM-samarbejdet i Viborg og Lokalhistorisk Netværk) har i samarbejde udarbejdet dette høringssvar til rapporten.

Indledende vil ABM-samarbejdet i Viborg og Lokalhistorisk Netværk gerne takke for muligheden for at formulere et høringssvar til rapporten ”Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet”.

Formålet med rapporten: ”at definere en fælles ramme, som gør, at data fra arkiver, biblioteker og museer kan præsenteres i sammenhæng”, mener ABM-samarbejdet i Viborg og Lokalhistorisk Netværk grundlæggende er konstruktivt. Fælles standarder på ABM-området vil være en stor hjælp for de ABM-institutioner, der er involveret i og samarbejder om at præsentere data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet, da der i denne type projekter ofte er tale om samarbejde mellem institutioner, der nu har forskellig tilgang til præsentation af data. Men ikke mindst ser ABM-samarbejdet i Viborg og Lokalhistorisk Netværk det som en stor fordel for brugerne, at der udarbejdes fælles ABM-standarder, da det sikrer effektivitet, overskuelighed og stor bredde i datasøgninger.

ABM-samarbejdet i Viborg og Lokalhistorisk Netværk har samtidig en specielt stor interesse for denne rapport på grund af databasen www.viborghistorie.dk og den efterfølgende databaseskabelon Lokalhistorisk Formidlingsbase (LOFO). Fælles standarder på ABM-området har stor betydning for disse projekter. I den forbindelse skal det påpeges, at hverken www.viborghistorie.dk eller Lokalhistorisk Formidlingsbase (LOFO) har været inddraget i overvejelserne om fælles standarder i rapporten fra arbejdsgruppen.

I både www.viborghistorie.dk og LOFO er der dog allerede taget højde for Dublin Core-standarder. Det forventes derfor ikke, at fælles ABM-standarder som beskrevet i rapporten vil give problemer for hverken www.viborghistorie.dk eller LOFO.

For god ordens skyld har Viborg Stiftsmuseum og Lokalhistorisk Arkiv for Viborg Kommune dog lavet en ’mapning’ svarende til den ’mapning’, der er eksempler på i rapporten s. 17-20, 22-26 og s. 29-30. ’Mapningen’ er foretaget på poster i

www.viborghistorie.dk og LOFO. Det kan ud fra disse forsøg på 'mapning' konkluderes, at der ikke ser ud til at opstå problemer for www.viborghistorie.dk og LOFO i forhold til de viste skemaer i rapporten, da datastrukturen fra Dublin Core overholdes i disse databaser.

Herudover er der følgende bemærkninger til rapporten "Fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internet".

På s. 7 i rapporten beskrives de to 'skoler' inden for datatransport, den decentrale og den centrale. Rapporten ser den centrale model som den mest realistiske model. Dette kan ABM-samarbejdet i Viborg og Lokalhistorisk Netværk kun tilslutte sig.

På s. 20-21 i rapporten beskrives det, hvordan forskellige typer af poster inden for de forskellige faglige domæner ikke bliver ens repræsenteret i en søgning. Som det påpeges i rapporten, medfører dette inkonsistens, og det har betydning for udarbejdelse af brugergrænseflader. I rapporten anbefales det, at hvert enkelt projekt vurderes i forhold til dette. Hvis der med tiden bliver en fælles præsentation eller database for ABM-området, og når der udvikles en import/eksport-funktion til LOFO og www.viborghistorie.dk, bliver inkonsistensen også aktuel for disse databaser. I rapporten foreslås det, at problematikken med inkonsistens imødegås ved at vise kilden til hver enkelt post. ABM-samarbejdet i Viborg og Lokalhistorisk Netværk er enige i disse betragtninger og enige i, at visning af kilden er den nærliggende mulighed for afhjælpning af problemet.

Udover disse bemærkninger vil ABM-samarbejdet i Viborg og Lokalhistorisk Netværk afslutningsvist understrege vigtigheden af fælles standarder på ABM-området til gavn for nuværende og fremtidige ABM-samarbejder og ikke mindst til gavn for brugeren.

Venlig hilsen

Kulturchef for Viborg Kommune
Lars Munkøe

Projektleder for Lokalhistorisk Netværk
Gry Elstrøm